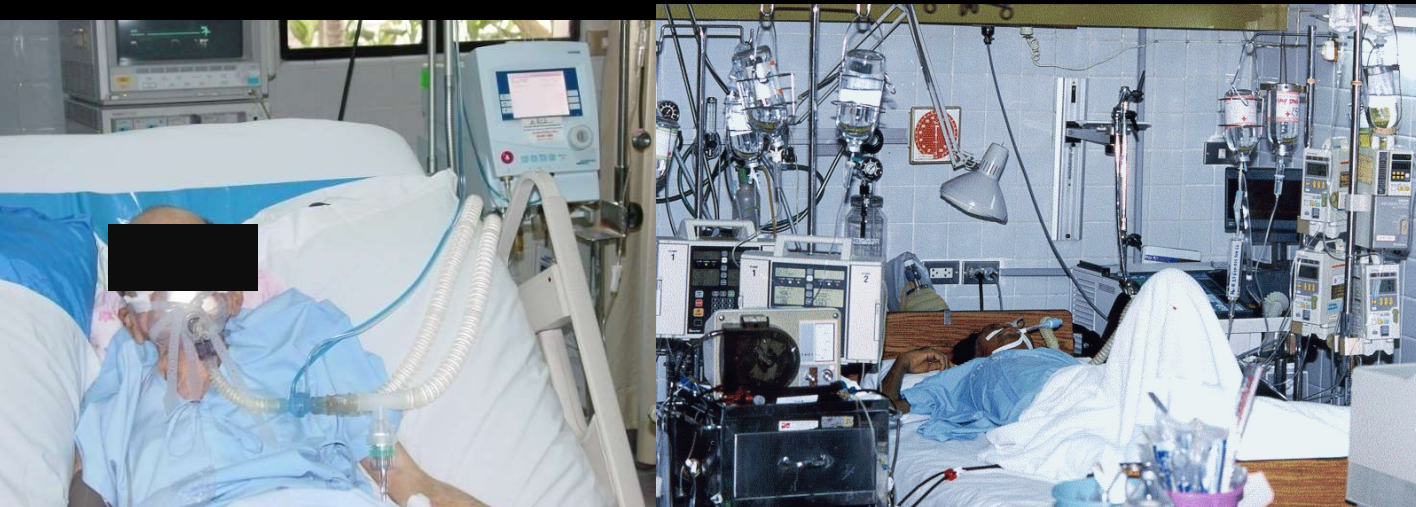

การรักษาที่ไม่ได้ประโยชน์
(สำหรับผู้ป่วยระยะสุดท้าย)
Futile Treatment
at The End of Life

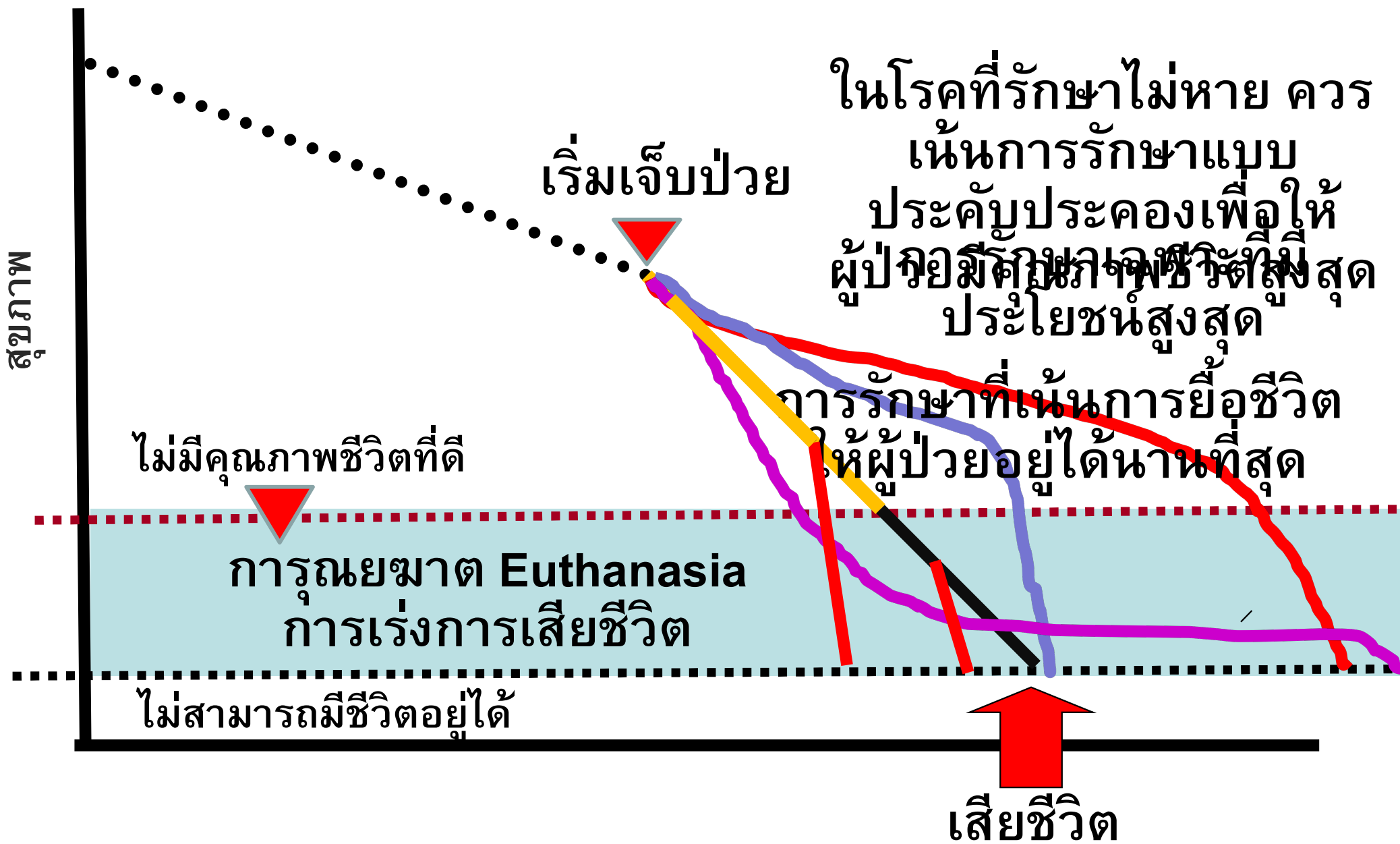

จุดประสงค์ของการรักษาทางการแพทย์

- การรักษาทางการแพทย์ มีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ผู้ป่วย
  - ไม่เกิดโรค (ป้องกัน)
  - หายไว (รักษาโรค)
  - อยู่สบาย (กาย+ใจ)
  - ตายดี

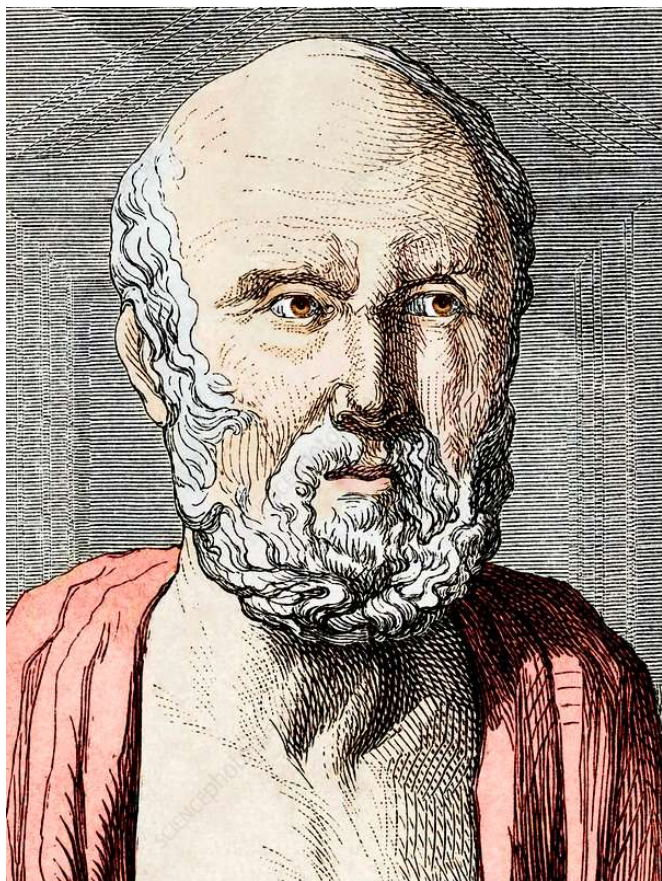

เป้าหมายการรักษาผู้ป่วยในปัจจุบัน

การรักษาที่ไม่ได้ประโยชน์ Futile Treatment

Hippocrates clearly stated that physicians should “refuse to treat those who are overmastered by their disease, realizing that in such cases medicine is powerless.”

หลักจริยธรรมวิชาชีพ

PRINCIPLES OF ETHICS

AUTONOMY

เพื่อผู้ป่วย

BENEFICENCE

มีประโยชน์

NONMALEFICENCE

ไม่เกิด
โทษ

JUSTICE

ยุติธรรม

การรักษาที่ไม่ได้ประโยชน์ Futile Treatment

ในทางการแพทย์ การรักษาที่ไม่ได้ประโยชน์
หมายถึง

- การรักษาที่ไม่สามารถหรือมีโอกาสน้อย
มาก ที่จะทำให้บรรลุจุดประสงค์ในการ
รักษาที่ตั้งไว้สำหรับผู้ป่วย รายนั้น ๆ

การจะพิจารณาว่าการรักษาใดได้ประโยชน์

- 1) ต้องมีเป้าหมายในการรักษา
- 2) มีการรักษาที่ให้กับผู้ป่วย ที่คาดว่าจะให้
บรรลุในเป้าหมายที่ตั้งไว้
- 3) มีข้อมูลที่ชัดเจนว่า การรักษาดังกล่าว ไม่
สามารถมีโอกาสที่จะทำให้ผู้ป่วยบรรลุ
วัตถุประสงค์ดังกล่าวได้

อุปกรณ์ที่ใช้ในการพยุงชีพ

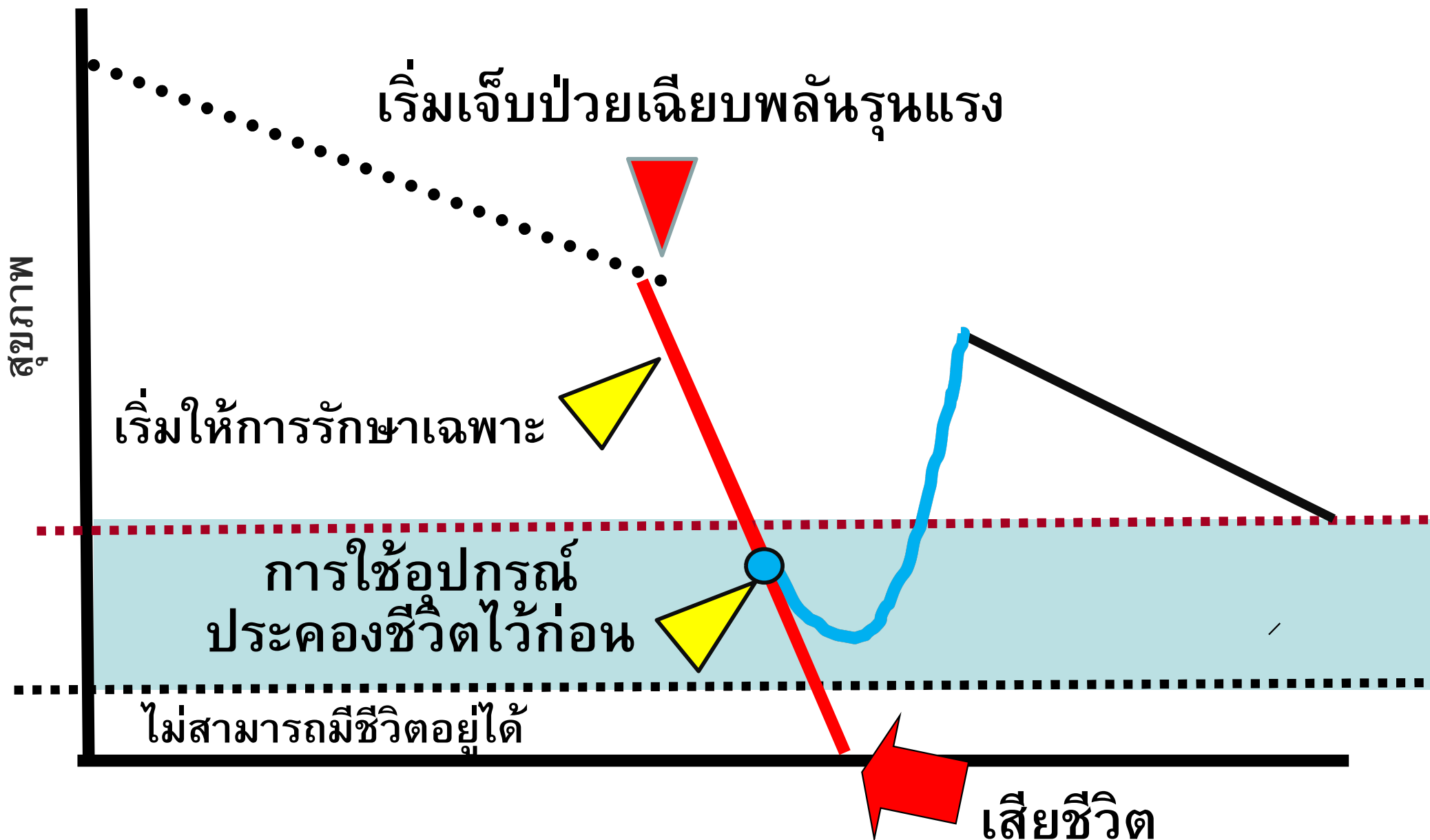

มีจุดประสงค์เพื่อ
ระดับการควบคุม
อวัยวะที่ทำงาน
ไม่ได้ให้ทำงาน
ต่อไปได้ จนกว่าโรค
ที่ผู้ป่วยเป็นจะดีขึ้น
และสามารถหยุดใช้
อุปกรณ์ได้

แนวทางการใช้อุปกรณ์พยุงชีพ

กรณีศึกษา

ผู้ป่วยชาย อายุ 65 ปี มีประวัติเป็น **มะเร็งปอด** ระยะ 4 รับการวินิจฉัยเมื่อ 2 ปีที่แล้ว ได้รับยาเคมีบำบัดต่อเนื่อง ในช่วง 6 เดือนหลัง ผู้ป่วยไม่ตอบสนองต่อยา เริ่มมีการกระจายของมะเร็งไปที่ปอดส่วนอื่นๆ และที่กระดูก เริ่มมีอาการ **เหนื่อยมากขึ้น** ตลอด ต้องใช้ **oxygen supplement** ช่วงอยู่ที่บ้าน ผู้ป่วยเริ่มมีไข้สูงมาก ไอมากขึ้น และเหนื่อยมา 3 วัน และตรวจพบว่า มีภาวะปอดอักเสบ รับไว้รักษาตัวใน รพ

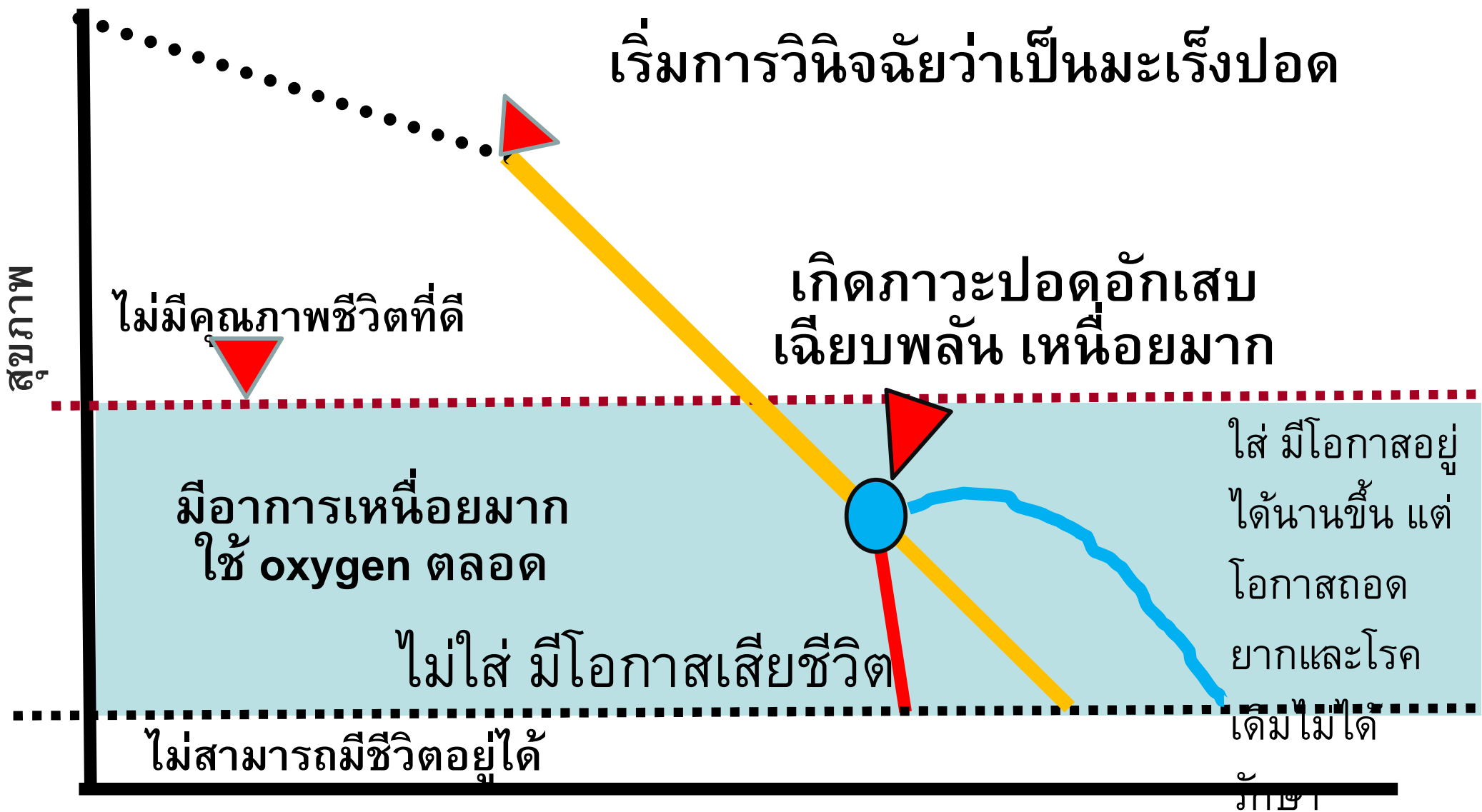
กรณีศึกษา

ผู้ป่วยไม่เคยทำ living will ไว้ก่อน หลังมานอน รพ
ได้รับการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะ อาการไม่ดีขึ้น มีไข้
สูง เริ่มมีอาการซึมลง และมีอาการเหนื่อยมากขึ้น
ญาติต้องการให้รักษาอย่างเต็มที่ ทีมแพทย์ที่ดูแล
ประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ที่ต้องใส่เครื่องช่วยหายใจ แต่มี
ความเห็นว่าการใช้เครื่องช่วยหายใจ เป็นการรักษาที่
ไม่น่าจะได้ประโยชน์ กับผู้ป่วยรายนี้

ท่านคิดว่าอย่างไร ควรดำเนินการอย่างไร

ผลของการใส่เครื่องช่วยหายใจ

การใช้อุปกรณ์พยุงชีพในผู้ป่วยรายนี้ มีประโยชน์หรือไม่

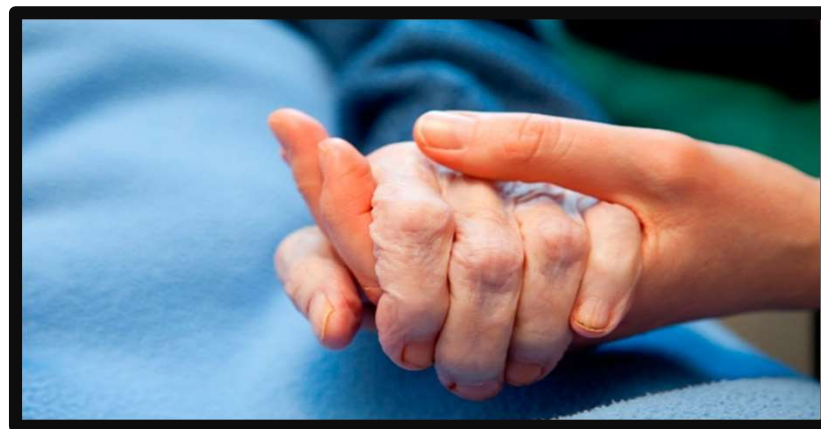
เป้าหมายการรักษาคืออะไร?

1. ถ้าผู้ป่วยทำ living will ไว้ว่าไม่ต้องการการยืดชีวิตในช่วงระยะสุดท้ายของโรค
2. เพื่อให้กลับไปมีชีวิตที่มีคุณภาพที่ยืนยาวขึ้น
3. ญาติ ๆ ต้องการให้ผู้ป่วย มีชีวิตที่ยืนยาวให้นานที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้
4. เพื่อให้รอเวลาอีก 3 วัน ที่จะมีลูกสาวกลับจากต่างประเทศ
5. ขอให้มียุติที่ยืนยาวไปอีก เพื่อขอทดลองใช้ยาใหม่จากเมืองจีน ที่เพิ่งได้รับมาเมื่อ 3 วันที่แล้ว

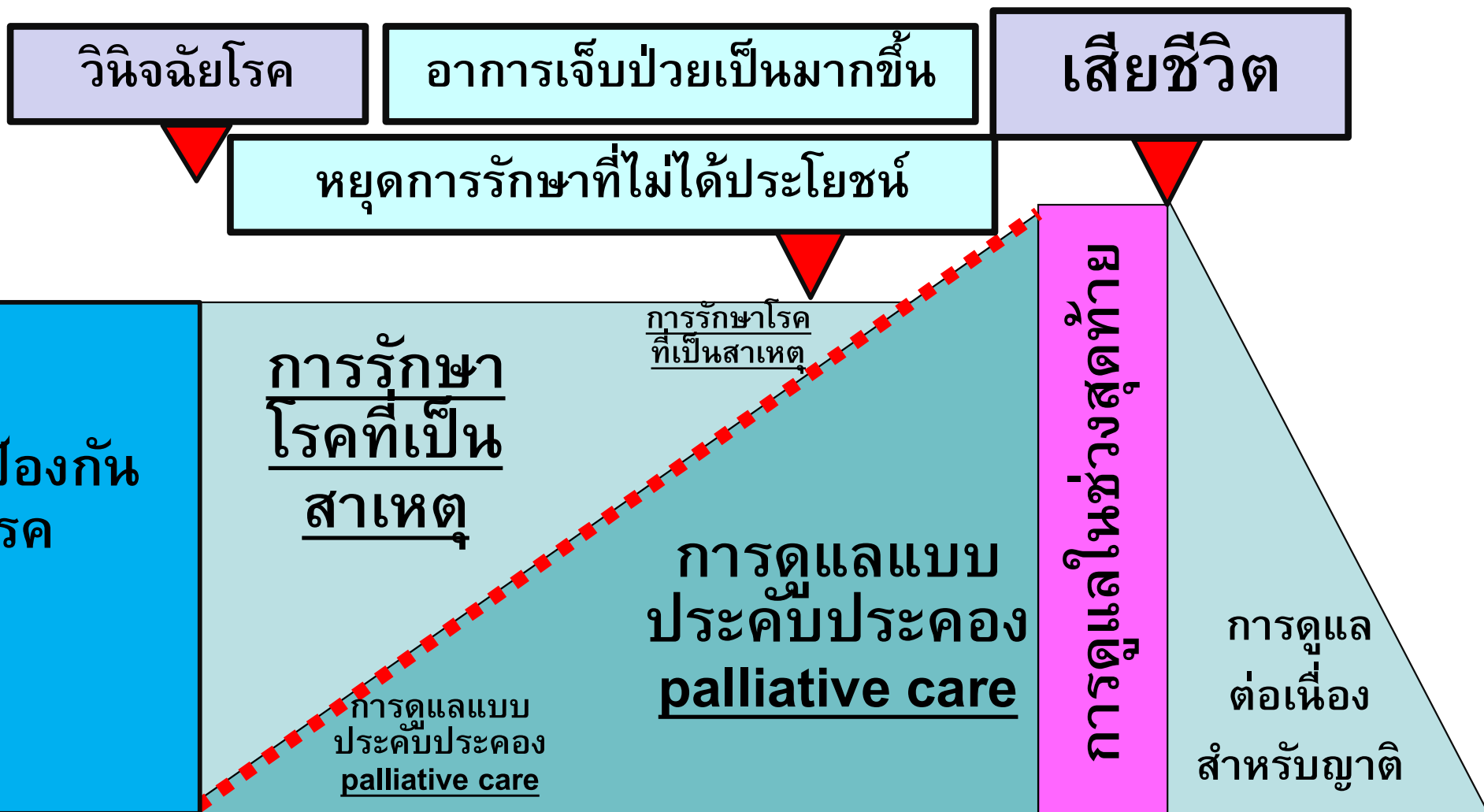
การไม่เริ่มหรือหยุดการรักษาที่ไม่ได้ประโยชน์

เมื่อพิจารณาไม่เริ่มหรือหยุดการรักษาที่ไม่ได้ประโยชน์ในผู้ป่วยระยะสุดท้าย ต้องให้การรักษาที่ได้ประโยชน์ (palliative care) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัว มีคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุดในช่วงระยะเวลาที่เหลืออยู่

การดูแลแบบ Palliative Care

Time

แนวทางในการไม่เริ่มหรือหยุดการรักษาที่ไม่ได้ประโยชน์

- ประเมินผู้ป่วยและการพยากรณ์โรค
- การให้ข้อมูลผู้ป่วยและญาติ และตั้งเป้าหมาย และแผนการรักษาร่วมกัน
- ไม่เริ่มการรักษาที่ไม่ได้ประโยชน์ (withhold futile treatment)
- หยุดการรักษาที่ไม่ได้ประโยชน์ (withdraw futile treatment)
- ให้การรักษาด้วย palliative care ต่อเนื่อง

การหยุดหรือไม่เริ่มการรักษาที่ไม่มีประโยชน์ ไม่ใช่การุณยฆาต

สิ่งที่ควรทำในการดูแลผู้ป่วย

พินัยกรรมชีวิต
ผู้การจากไปด้วยใจสงบ

ความต้องการของ
ผู้ป่วย/ คุณภาพชีวิต

ลดอาการทางกาย
เช่น ปวด เหนื่อย

ดูแลจิตใจ ความเชื่อ
ลดสิ่งที่ค้างคาใจ

ให้มี physical
activity ได้นาน

ดูแลญาติและผู้ดูแล

หยุดการรักษาที่ไม่
เกิดประโยชน์

ที่สุด

สิ่งที่ไม่ควรทำในการดูแลผู้ป่วย

การรักษาเพื่อสนอง
ความต้องการของญาติ

การรักษาที่เป็นการ
ยืดชีวิตออกไป

การเจาะเลือด หรือ
การให้ยาที่ไม่จำเป็น

การให้ความหวังที่
เกินจริง

เกิดความไม่เข้าใจ
ระหว่างญาติ/แพทย์

การรักษาที่ทำให้
เกิดผลเสียกับผู้ป่วย